

PERSBERICHT

06 juli 2017

Verslag aan het Vlaams Parlement

Rekenhof publiceert rapport over de Vlaamse overheidsrekeningen 2016

Het Rekenhof heeft op 30 juni 2017 in een rekeningenrapport zijn opmerkingen aan het Vlaams Parlement medegedeeld over de algemene rekeningen waarmee de Vlaamse overheid rekenschap heeft afgelegd over haar algemene boekhouding en begrotingsboekhouding in 2016. Het heeft tevens de ESR-consolidatie onderzocht die de Vlaamse overheid in de bredere Europese context heeft opgemaakt. Het Rekenhof concludeerde dat de algemene rekening op een aantal punten beter was dan die van vorig jaar, maar dat nog tal van tekortkomingen het getrouw beeld van de begrotings- en bedrijfseconomische rekeningen vertekenen. Een pijnpunt is, net als vorig jaar, het gebrek aan toelichtingen over de verstrekte cijfergegevens en over de aanwending van de begrotingskredieten en het daarmee uitgevoerde beleid.

Algemeen

De algemene rekening 2016 is op een aantal punten verbeterd ten opzichte van de algemene rekening 2015. Zo heeft het departement Mobiliteit en Openbare Werken de uitgaven preciezer aan het juiste begrotingsjaar toegerekend en zijn de verwijlintersten gedaald, ook al betaalde de Vlaamse overheid de facturen in 2016 iets minder tijdig. Het begrotingsresultaat 2016 was ook beter dan waarin de aangepaste begroting had voorzien. Voorts is de centrale financiering van de rechtspersonen in 2016 op kruissnelheid gekomen, wat lagere rentelasten op leningen die deze rechtspersonen aangingen, tot gevolg had. Door het betere begrotingsresultaat moest Vlaanderen ook minder een beroep doen op externe financiering. Ten slotte heeft de incorporatie van het FFEU in de reguliere kredieten de transparantie van de Vlaamse boekhouding vergroot.

ESR-geconsolideerde rekening en Vlaams vorderingensaldo

De ESR-geconsolideerde rekening, waarop het vorderingensaldo steunt dat aan Europa moet worden doorgegeven, rekent behalve het resultaat van de ministeries ook de resultaten van de rechtspersonen mee, dat zijn de instellingen met rechtspersoonlijkheid die zelfstandig bepaalde overheidstaken uitvoeren, zoals De Lijn, de VRT, de VDAB, Kind en Gezin, enz..

Bij de begrotingsaanpassing 2016 raamde de Vlaamse overheid haar vorderingensaldo op -464,6 miljoen euro. De ESR-geconsolideerde rekening 2016 toonde uiteindelijk, na een reeks extra-comptabele correcties, slechts een tekort van 82,6 miljoen euro.

De belangrijkste verklaring van deze verbetering is te vinden in de hogere onderbenutting dan geraamd (+247,7 miljoen euro) en de ESR correcties met betrekking tot de ziekenhuisinfrastructuur (+79,8 miljoen euro) en deze voor de hogescholen en universiteiten (+74 miljoen euro).

Het vorderingensaldo wordt enerzijds samengesteld door de gegevens uit de rekeningen van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap en de te consolideren instellingen. Het saldo van deze consolidatie is +435 miljoen euro. Op dit saldo worden nog een aantal ESR

correcties uitgevoerd voor een totaal bedrag van -517,6 miljoen euro. De belangrijkste ESR correctie is de aanrekening van Scholen van Morgen (528 miljoen euro).

Doordat begrote ESR-correcties in de ESR-geconsolideerde rekening niet meer als extracomptabele correctie worden getoond en omgekeerd, biedt de Vlaamse overheid niet voldoende inzicht in de relatie tussen de berekening van het vorderingensaldo en het begrote saldo. Noch in de ESR-geconsolideerde rekening, noch in het jaarverslag plaatst de Vlaamse overheid de geconsolideerde uitvoeringscijfers tegenover de geconsolideerde begrotingscijfers 2016.

Geconsolideerde schuld

De geconsolideerde schuld bedroeg eind 2016 23,8 miljard euro. Ten opzichte van een schuld eind 2015 van 19,0 miljard euro betekent dit een stijging van 4,8 miljard euro. Die stijging is het gevolg van de zesde staatshervorming en in het bijzonder de opname van schuld met betrekking tot de ziekenhuisinfrastructuur. Het Rekenhof merkte op dat de geconsolideerde schuld voor een aantal rechtspersonen niet overeenstemde met de schulden die de jaarrekeningen 2016 vermelden. Een van de oorzaken daarvan is dat interne financieringen niet apart worden vermeld. Bovendien geeft het rapport Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer verschillen in interpretatie van het schuldbegrip niet weer. Dit rapport geeft evenmin een overzicht van de geconsolideerde kasreserves en beleggingen.

Getrouw beeld van de algemene rekening van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap

In de aanloop van de verplichting om tegen 2020 oordelen uit te spreken over het getrouw beeld van de algemene rekening van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, heeft het Rekenhof zijn rekeningencontroles 2016 daarop toegespitst. Het concludeerde dat een aantal tekortkomingen het getrouw beeld van de Vlaamse begrotingsuitvoering en bedrijfsvoering 2016 hebben vertekend. Zo heeft de Vlaamse overheid in 2016 uitgaven (ongeveer 573 miljoen euro) en ontvangsten (ongeveer 73 miljoen euro) verschoven naar het volgende boekjaar. De Vlaamse overheid heeft ook nog altijd geen zicht op de omvang van de opbrengsten uit verkeersboetes en boekte enkel de kasontvangsten als vordering. De 269,8 miljoen euro aangerekende ontvangsten uit verkeersboetes bieden dan ook geen getrouw beeld van de reële toestand. Ook de balans en resultatenrekeningen tonen tekortkomingen: de Vlaamse overheid schreef vaste activa onvoldoende af en stelde weinig activa buiten gebruik. Zij boekte ook geen voorzieningen, te weinig dubieuze debiteuren en de geboekte vorderingen van de Vlaamse belastingdienst zijn onvoldoende onderbouwd. Vlaanderen boekte op de balansdatum evenmin alle belastingen waarop het recht heeft.

Weinig informatie

Een blijvend pijnpunt is volgens het Rekenhof dat de Vlaamse Regering weinig toelichting verschaft bij de cijfers in haar rekeningen en jaarverslag. Het jaarverslag bevat alleen toelichtingen bij de bedrijfseconomische balans en resultatenrekening, maar geen inhoudelijke besprekingen of analyses bij de begrotingsuitvoering 2016. Het Rekenhof concludeert dan ook dat de verantwoording tegenover het Vlaams Parlement over de aanwending van de begrotingskredieten en het beleid dat de Vlaamse Regering daarmee heeft uitgevoerd, nog altijd voor verbetering vatbaar is.

Nieuw in het rekeningenrapport over 2016 is dat het Rekenhof getracht heeft zelf enige duiding te verstrekken bij de uitvoering van de belangrijke impulsen waarin de begroting 2016 heeft voorzien. Het ging in dit verband onder meer in op de tegenvallende inkomsten uit de kilometerheffing, de stijgende uitgaven voor de woonzorgcentra, de weddedrift bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, de onderbenutting van de middelen voor het energiebeleid en de aanrekening van de ontvangsten en uitgaven van

het klimaatfonds. Het Rekenhof wees ook op een bepaalde onderaanwendingen van de goedgekeurde kredieten, in het bijzonder in het ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken, dat 109 miljoen euro (21%) voor, onder meer, investeringen in water- en weginfrastructuur en structureel onderhoud niet heeft gebruikt.

Reactie van de minister

Op 20 juni 2017 heeft de Vlaamse minister van Financiën en Begroting bij een aantal van de opmerkingen van het Rekenhof verduidelijking verstrekt. Samen met het antwoord heeft de minister aangepaste algemene rekeningen 2016 aan het Rekenhof voorgelegd. Zij werden aangepast aan een aantal opmerkingen van het Rekenhof en aan de cijfers die achteraf van de federale operatoren werden ontvangen over de verrichtingen in het kader van de overgedragen bevoegdheden.

De Vlaamse minister antwoordde op een selectie van vaststellingen. Hij beloofde een reeks correctieboekingen in de algemene rekeningen 2017. De opmerkingen over de Vlaamse rechtspersonen zal de minister individueel beantwoorden bij de behandeling van de controlerapporten over de jaarrekeningen.

- Einde persbericht -

Bijkomende informatie

ESR

Het Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen bevat de registratieregels die moeten worden toegepast om een onderling samenhangende, betrouwbare en vergelijkbare kwantitatieve beschrijving van de economieën van de lidstaten te verkrijgen. Het is bestemd voor de instellingen van de Europese Unie, voor de regeringen en voor de deelnemers aan het economisch en sociaal leven, die hun besluiten baseren op geharmoniseerde en betrouwbare statistieken. Het ESR is een belangrijk beleids- en beheersinstrument van en voor de Europese Unie.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het Rekeningenrapport over 2016 is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het rapport en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).